Dylematy etyczne u kresu życia

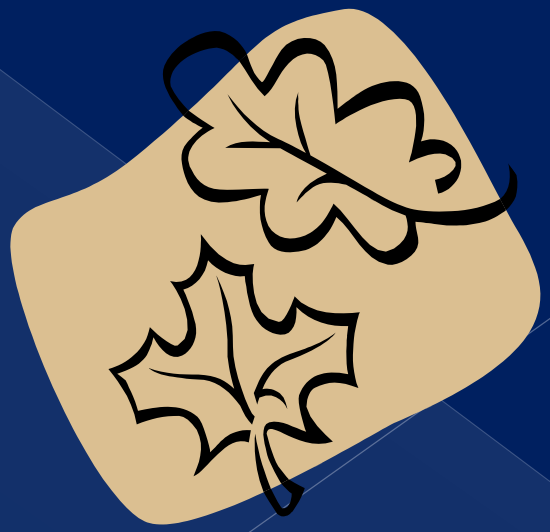

Wartość życia ludzkiego

- Życie ludzkie – jest ogromną, wzniosłą wartością
- Jest podstawowym warunkiem, początkowym etapem i integralną częścią całego i niepodzielnego procesu ludzkiej egzystencji
- Żyjący człowiek został powołany do uczestnictwa w życiu Bożym – do wieczności
- W tym świetle – względność życia ludzkiego – „nie jest ono jednak rzeczywistością «ostateczną», ale «przedostateczną»
- „Jest rzeczywistością świętą, która zostaje nam powierzona, abyśmy jej strzegli z poczuciem odpowiedzialności i doskonalili ją przez miłość i dar z siebie ofiarowany Bogu i braciom” (EV 2)

Śmierć

- **Podstawowy fakt antropologiczny, nierozerwalnie związany z ludzkim życiem**

  Unicestwienie człowieka (bezsens, skandal istnienia, tabu), czy przejście do „nowego” istnienia, którego sens jest możliwy do odkrycia.

- **Nieuchronny – naturalny - finał życia ludzkiego – a nie choroba z którą trzeba walczyć do końca, ani porażka medycyny**

- **Nie należy przyspieszać śmierci, ale też nie wydłużać nadmiernie umierania**

Tanatologia – wnikliwa analiza fenomenu śmierci

Ludzie wolą umierać w domu,
ale najczęściej umierają w szpitalu.

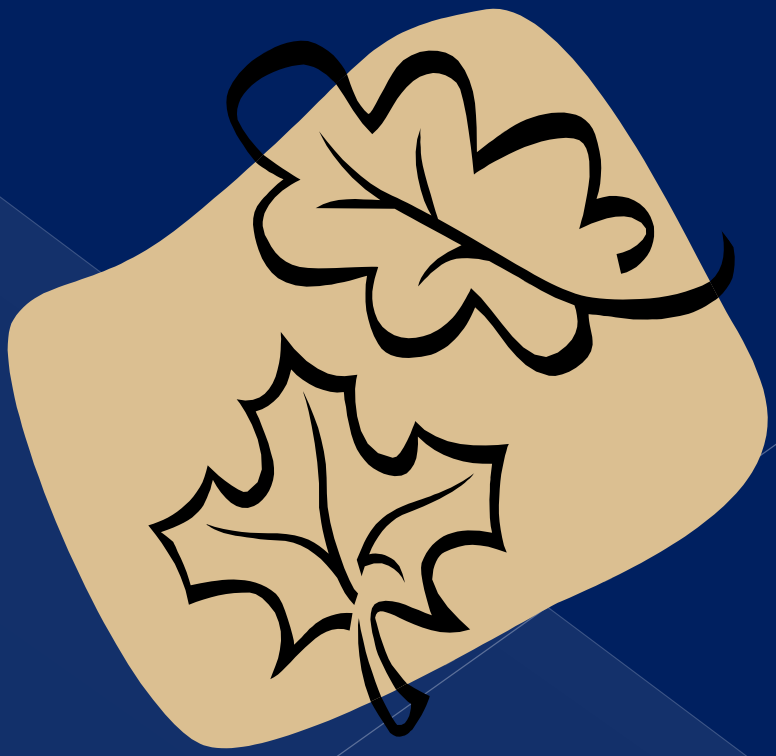

Kultura śmierci – utrata wrażliwości na Boga (i na człowieka)

- absolutyzacja autonomii jednostki – RELATYWIZM
- ułuda panowania nad życiem i śmiercią – SPISEK PRZECIW ŻYCIU
- LICZY SIĘ JAKOŚĆ (użyteczność) ŻYCIA a nie jego wartość sama w sobie
- Odbieranie cierpieniu i śmierci sensu – UKRYWANIE I ELIMINACJA
- Kult działania i technologii - KONTROLA

Prowadzi do:

- Zabierania NIEKTÓRYM osobom prawa do życia i prawa do „bycia kochanym”
- Opuszczenia umierających

Co oznacza pomoc w „godnym” umieraniu?

Umierający ma prawo do umierania w spokoju,
z zachowaniem ludzkiej i chrześcijańskiej godności.

Czynne przyczynianie się do śmierci

- Eutanazja
- Samobójstwo na żądanie
- Pomoc w wykonaniu samobójstwa
- Sedacja na życzenie (2016 Francja)

Śmierć na własnych warunkach
Ucieczka przed zmierzeniem się ze śmiercią

Bierne przyczynianie się do śmierci

- ✓ Niepodejmowanie leczenia
- ✓ Zakończenie leczenia

Wola pacjenta (kategoryczna, domniemana, ale udowodniona)

Pośrednie przyczynianie się do śmierci

- ✓ Leczenie objawowe (bólu) z narażeniem skrócenia życia

Terapia uporczywa

Rezygnacja z terapii uporczywej **nie oznacza odrzucenia życia,** uznanego za zbyt uciążliwe, ale **oznacza odrzucenie działań,** które mogą przysporzyć dodatkowych cierpień, nie dając proporcjonalnych rezultatów, przy równoczesnej zgodzie na taką długość życia, jaka jest możliwa bez terapii.

Godziwość rezygnacji z terapii uporczywej

Gdy zagraża śmierć, której w żaden sposób nie da się uniknąć przez zastosowanie dostępnych środków, wolno w sumieniu podjąć zamiar nie korzystania z leczenia, które może przynieść tylko niepewne i bolesne przedłużenie życia, nie przerywając jednak zwyczajnej opieki, jaka w podobnych wypadkach należy się choremu. (Iura et bona, nr 4)

- **kosztowna**
- **ryzykowna**
- **nadzwyczajna**
- **niewspółmierna do oczekiwanych rezultatów**

Rezygnacja z terapii uporczywej a eutanazja

różnią się:

- **zamiarem** (pragnienie skrócenia życia)
- **wyborem środków** (dawki lub czasu i zasięgu interwencji, tak, by ich bezpośrednim skutkiem była śmierć pacjenta)
- eutanazją może **być zarówno działanie, jak też jego zaniechanie**, jeżeli odnoszą się do niego dwa powyższe punkty.

Opieka podstawowa

Nawet w wypadku rezygnacji z terapii uporczywej, nie wolno nigdy zrezygnować z opieki podstawowej. Należy do niej, obok ludzkiego wsparcia, pielęgnacja ciała, zaspokojenie potrzeb fizjologicznych – pożywienia i napoju, a także łagodzenie bólu i innych dolegliwości, jak lęku, duszności czy mdłości.

Uśmierzanie bólu

- stosowanie środków ograniczających świadomość jest dopuszczalne w roztropnych granicach.
- śmierć nie jest w żaden sposób zamierzona ani nie dąży się do niej, chociaż na skutek rozumnej przyczyny naraża się na jej niebezpieczeństwo;
- zamierza się tylko skuteczne uśmierzenie bólu

Kwestia sztucznego odżywiania i nawadniania

Podawanie wody i pokarmu, także wtedy, gdy odbywa się w sposób sztuczny, pozostaje zawsze środkiem zwyczajnym podtrzymania życia, a nie środkiem terapeutycznym. Dlatego też należy traktować je jako zwyczajne i proporcjonalne, także wtedy, gdy «stan wegetatywny» się przedłuża.

EUTANAZJA

- czyn lub zaniedbanie powodujące śmierć w celu usunięcia cierpienia
- zabójstwo
- jak to się robi?
  - leki nasenne
  - zaprzestanie karmienia
- zakończenie uporczywej terapii to nie eutanazja
- legalizacja prawna w świecie

EUTANAZJA

legal
moving towards legalisation
once legal, now illegal
status unknown, assumed illegal

EUTANAZJA

Holandia

- w 2015r. – 5516 przypadków
- powszechne nadużycia
  - strach przed szpitalami
  - wzrost „troski” o rodziców przed wakacjami…
- projekty holenderskich domów starców w Polsce
- działania na rzecz rozszerzenia ustawy o:
  - osoby **powyżej 70 r.ż.**
  - osoby **„zmęczone życiem”**

EUTANAZ

Ile czasu trwa zagłodzenie upośledzonego dziecka?

Drukuj

Kategoria: Świat niedziela, 24 października 2010 16:56

Ile czasu zajmuje „lekarzom" zagłodzenie upośledzonego noworodka? Do 26 dni - wynika z informacji przedstawionych podczas 18 Międzynarodowego Kongresu Opieki Paliatywnej w Montrealu.

- Te dzieci żyją znacznie, znacznie dłużej, niż ktokolwiek by się spodziewał. Sądzę, że neonatolodzy, pielęgniarki oraz pracujący w ośrodkach opieki paliatywnej powinni o tym wiedzieć - podkreśla dr Hal Sideł z Canuck Place Children's Hospice

Opinia taka opiera się na szczegółowej analizie pięciu przypadków, w których zdecydowano się zagłodzić (wstrzymując odżywianie i nawadnianie) na śmierć upośledzone dzieci. „Lekarze" podawali im silne środki uspokajające i przeciwbólowe, które miały sprawić, żeby dzieci nie odczuwały bólu i głodu.

Od momentu rozpoczęcia głodzenia do śmierci takich dzieci mija statystycznie 13 dni, ale najdłużej umierające dziecko odeszło po 26 dniach od momentu rozpoczęcia „operacji jego likwidacji". Autorka badań podkreśla, że choć dzieci nie płakały to rodzicom i personelowi było trudno znosić tak długi okres umieranie, bowiem dzieci wyglądały na coraz bardziej „wyniszczone" długotrwałym głodem. Inna rzecz, że w dokumentach wcale nie wpisywano, że dzieci umarły z głodu.

TPT/BioeEdge

Home | About Us | Virtua

Can
CHILD

About Us

Overview
Our Purpose
Our Team
Virtual Tour

Welcome Messages
What Makes This Congress Special
Committees
About Montréal and the Venue
CME Accreditation
Programme
Call for Proposals
Call for Artworks
For Students
Social Programme
Exhibit/Sponsorship
Registration
Hotel Accommodations
Related Meetings

findings that will interest participants from any discipline and from any part of the world.

The program orientation will be holistic and we encourage active participation. There will be a Masters Class on Pain Management, a special Pediatric program, an International Day, a section on volunteers and the ever popular concurrent day on Whole Person Care. There will be sessions that explore the use of new technologies in palliative care teaching and practice - something that will help all of us and in particular those in resource constrained settings. We encourage you to submit abstracts on any aspect of interdisciplinary care.

EUTANAZJA DZIECI

Belgia

- Nieletni bez ograniczeń wiekowych od 2014 (w Holandii od 12 lat)
  - Pierwsza eutanazja chłopca 17 lat – IX 2016 r.

I nawet jeśli przynajmniej na razie jest to szokujące, to szybko się do tego przyzwyczaimy.

Oddawanie narządów a eutanazja

- Belgia (2014 r.) osoby poddające się eutanazji zakwalifikowano jako dawców narządów
- Śmierć na żądanie staje się pożyteczna dla innych
- Narządy są w bardzo dobrym stanie (płuca, serce), gdy przyczyną prośby o eutanazję jest cierpienie egzystencjonalne

Akceptuje się, że bezpośrednią przyczyną śmierci jest pobranie organów!

Legalizacja wspomaganego samobójstwa nie jest zwycięstwem wolności, lecz najgorszą formą zaniedbania tych, którzy najbardziej potrzebują opieki i ochrony.

Eutanazja jest „fałszywą litością”, czy też „wynaturzeniem”, gdyż prawdziwe współczucie „skłania się do solidarności z cudzym bólem, a nie do zabicia osoby, której cierpienia nie da się znieść, prawdziwa zaś miłość nie cofa się przed ponoszeniem trudów związanych z opieką nad osobą chorą. (EV 66,15)

Dlaczego proszą o eutanazję?

- Lęk – 80%
  - Lęk przed bólem, przed opuszczeniem, przed samotnością, przed byciem ciężarem …
- Wyczerpanie chorobą – 2%
- Obawa utraty kontroli nad samym sobą i innymi – 3%
- Autentyczna depresja psychiczna – 11%
- Stany ekstremalne – 5%

Otwarta - szczera rozmowa (uważna bezinteresowna miłość) przyczynia się do odstąpienia od zamiaru dokonania eutanazji

Badania: Z.B. Zylicz

„Nie zarządzamy” swoim rodzeniem się ani swoją śmiercią.

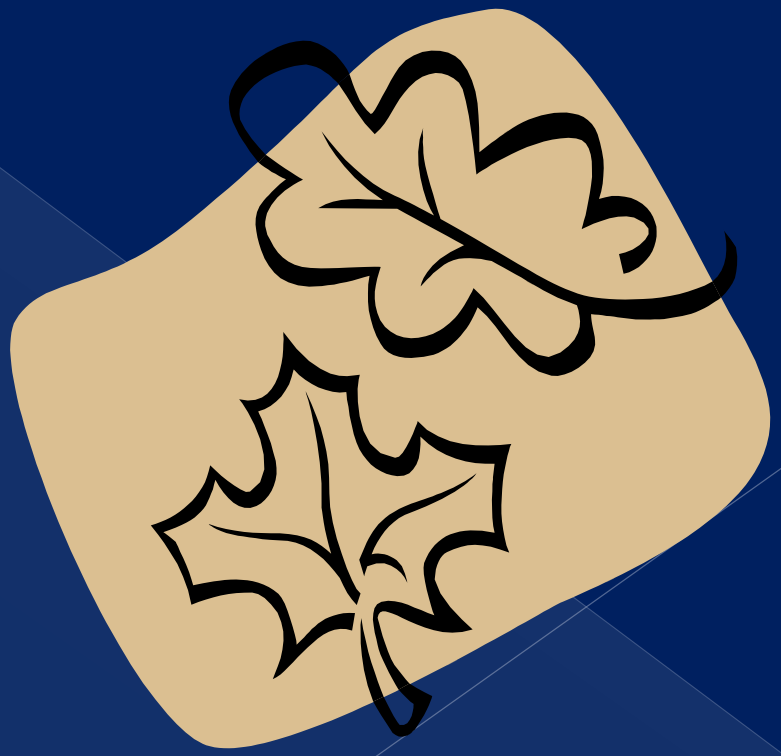

Wartość umierania - sens umierania

- Śmierć nie jako przegrana – ale niezwykłe, osobiste osiągnięcie
- Zadania umierającego: przebaczyć, podziękować, wyrazić miłość, pożegnać się
- Oddawanie niezależności krok po kroku
  - Całkowita zależność od innych
- Wizje na progu śmierci - świadomość zbliżania się śmierci – spotkanie z osobami, które już zmarły – przygotowanie do podróży – narastający pokój…

wyrażenie miłości wzajemnej
szacunek, godność, delikatność, uwaga

O śmierci głębiej…

Proces duchowy w którym dochodzi do zmiany percepcji z skoncentrowanej na ego – ja widzę , ja zarządzam na odejście od siebie – nadal ja, ale inaczej

- **PRZED PRZEJŚCIEM**
  - lęk, zaprzeczanie, gniew, targowanie, użalanie, wiele pytań, mierzenie się z nierozwiązanymi sprawami
  - **Zaryzykować i zaufać! I puścić siebie!**
- **PRZEJŚCIE**
  - Pobudzenie, niepokój, już nie pyta, faza podobna do porodu
- **PO PRZEJŚCIU – otwarcie duchowe**
  - uczucie więzi, przynależności , jest pokój, jest Bóg

Na podstawie: M. Renz, Dying and transition, New York 2015

„Mimo ograniczeń mego wieku bardzo wysoko cenię sobie życie i umiem się nim cieszyć. Dziękuję Bogu za to! Pięknie jest służyć aż do końca sprawie Królestwa Bożego. Zarazem jednak głębokim pokojem napełnia mnie myśl o chwili, w której Bóg wezwie mnie do siebie – z życia do życia!”

(Do moich braci i sióstr – ludzi w podeszłym wieku nr 17)

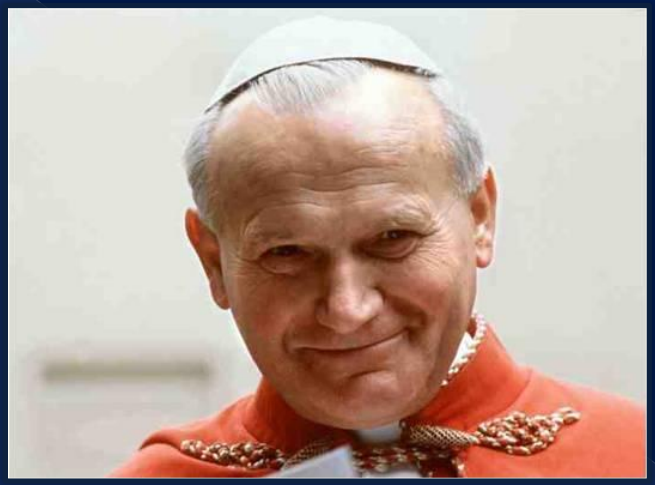

Natomiast prześwięta dziewica, zwracając się do siebie samej cicho do swej duszy mówi:

„Idź bezpiecznie, ponieważ masz dobrą eskortę na drogę. Idź ponieważ Ten, który cię stworzył, uświęcił cię, kochał Cię czułą miłością, zawsze troszczył się o ciebie, jak matka o swego syna. A Ty, Panie, bądź błogosławiony za to, żeś mnie stworzył”.

(Święta Klara z Asyżu, 11 sierpnia 1253 r.)

Pochwalony bądź, Panie mój, przez naszą siostrę śmierć cielesną, której żaden żywy człowiek uniknąć nie może. Biada tym, którzy umierają w grzechach śmiertelnych. Błogosławieni ci, których śmierć zastanie w Twej najświętszej woli, albowiem śmierć druga nie wyrządzi im krzywdy.

(Święty Franciszek z Asyżu, Pieść słoneczna – 1225 r.)